

ปัจจัยความสำเร็จในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาเต่า จังหวัดพังงา*

FACTORS FOR SUCCESS IN PROMOTING SCHOOL-COMMUNITY RELATIONSHIPS : A CASE STUDY OF BAN KHAO THAO SCHOOL, PHANG NGA PROVINCE

วิลาวัลย์ รอดสุด

Wilawan Rodsud

การบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

Master of Education (Educational Administration), Phuket Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: bowwilawan40@gmail.com

วันที่รับบทความ : 22 มีนาคม 2026; วันแก้ไขบทความ 31 มีนาคม 2569; วันตอบรับบทความ : 1 เมษายน 2569

Received 22 March 2026; Revised 31 March 2026; Accepted 1 April 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาเต่า จังหวัดพังงา และ 2) ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาเต่า จังหวัดพังงา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 16 คน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน ข้อมูลที่ได้ถูกนำมาวิเคราะห์ ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ (Qualitative content analysis)

Citation:

* วิลาวัลย์ รอดสุด. (2569). ปัจจัยความสำเร็จในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาเต่า จังหวัดพังงา. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 4(2), 1419-1428.

Wilawan Rodsud. (2026). Factors For Success In Promoting School-Community Relationships : A Case Study Of Ban Khao Thao School, Phang Nga Province. Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(2), 1419-1428.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พบว่า การส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนบ้านเขาเต่า จังหวัดพังงา มีปัจจัยความสำเร็จสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การสร้างภาคีเครือข่าย การประชาสัมพันธ์ และการบริการชุมชน โดยโรงเรียนเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย และจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ส่งผลให้เกิดความไว้วางใจและความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 2) ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ได้แก่ ข้อยกีดกันด้านเวลา ความพร้อมของผู้ปกครอง การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และงบประมาณในการดำเนินงาน สำหรับข้อเสนอแนะ คือ ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างเป็นระบบ ขยายความร่วมมือกับ ภาคีเครือข่าย และพัฒนาระบบการสื่อสาร รวมถึงการบริการชุมชนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดความยั่งยืน

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน, ปัจจัยความสำเร็จ, การมีส่วนร่วมของชุมชน

Abstract

This research aims to 1) study the success factors in promoting school-community relations: a case study of Ban Khao Tao School, Phang Nga Province, and 2) study the problems, obstacles, and suggestions for promoting school-community relations: a case study of Ban Khao Tao School, Phang Nga Province. This is a qualitative research study using in-depth interviews with 16 key informants: school administrators, deputy school administrators, teachers, members of the school board, and parents. The data obtained were analyzed using qualitative content analysis.

The research findings revealed that: 1) The study of success factors in promoting school-community relations found that Ban Khao Tao School in Phang Nga Province has four key success factors: stakeholder participation, network building, public relations, and community service. The school

continuously provides opportunities for all sectors to participate in its operations, establishes cooperation with relevant agencies, utilizes diverse communication channels, and organizes activities that align with community needs. This has resulted in trust and positive relationships between the school and the community. 2) The study of problems, obstacles, and suggestions for promoting school-community relations found that obstacles included time constraints, parental readiness, access to information, and budget limitations. Suggestions included promoting systematic participation, expanding cooperation with partner networks, and developing communication systems and community services on an ongoing basis to ensure effective and sustainable operations.

Keywords: School-community relationship, Success factors, Community participation

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศในการแข่งขันและการยืนหยัดในเวทีโลก ภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ประเทศต่าง ๆ จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว สำหรับประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ โดยกำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ที่มุ่งพัฒนาคนไทยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีคุณธรรม และสามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579, 2560) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ที่มุ่งพัฒนาคนในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ พร้อมทั้งมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580, 2561)

การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและครอบคลุมประชาชนทุกกลุ่ม จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของสังคม เนื่องจากการจัดการศึกษาของรัฐเพียงฝ่ายเดียวไม่สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้อย่างทั่วถึง ดังนั้น จึงต้องส่งเสริมให้บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งในด้านการสนับสนุน เสนอแนะ และกำกับติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและการพัฒนาประเทศ (แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579, 2560) โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพเนื่องจากชุมชนมีบทบาทในการสนับสนุนทรัพยากรและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนแนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับหลัก “บวร” ได้แก่ บ้าน วัด และโรงเรียน ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของสังคมไทยในการร่วมกันพัฒนาการศึกษาและสังคมให้เข้มแข็ง (ชูชาติ พ่วงสมจิตร, 2560)

โรงเรียนบ้านเขาเต่าเป็นสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยมีการนำรูปแบบการบริหาร Happy School Model มาบูรณาการร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุกด้าน ทั้งด้านผู้เรียนครู การบริหารจัดการ และความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน โรงเรียนเปิดโอกาสให้ภาคีเครือข่ายทั้งในและนอกชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตั้งแต่การร่วมวางแผนการสนับสนุนทรัพยากร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนส่งผลให้โรงเรียนมีผลการดำเนินงานที่เข้มแข็งและได้รับการยอมรับจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดีถึงดีมาก และได้รับการยอมรับให้เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

อย่างไรก็ตาม แม้โรงเรียนบ้านเขาเต่าจะมีผลการดำเนินงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่ประสบความสำเร็จ แต่การดำเนินงานดังกล่าวยังมีความซับซ้อนและได้รับอิทธิพลจากหลายปัจจัย เช่น โครงสร้างการบริหาร บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และบริบทของชุมชน ซึ่งอาจก่อให้เกิดข้อจำกัดและอุปสรรคในการดำเนินงาน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยความสำเร็จในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนกรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาเต่า จังหวัดพังงา” เพื่อศึกษาปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จ รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน อันจะนำไปสู่การพัฒนาแนวทางในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาเต่า จังหวัดพังงา
2. ศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาเต่า จังหวัดพังงา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาเต่า จังหวัดพังงา โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการศึกษาและชุมชน

ผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 16 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 3 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 8 คน และผู้ปกครอง จำนวน 3 คน โดยผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลที่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยตรง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แนวการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด โดยผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ออกแบบคำถามให้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และไม่ชี้นำคำตอบ พร้อมทั้งเรียงลำดับคำถามจากง่ายไปยาก มีการปรับปรุงถ้อยคำให้เหมาะสม และเตรียมคำถามเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการซักถามเชิงลึก นอกจากนี้ยังมีการทบทวนแนวคำถามก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้เครื่องมือมีความเหมาะสมและสามารถเก็บข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นรายบุคคล โดยใช้แนวคำถามที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ควบคู่กับการซักถามเพิ่มเติมในประเด็นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ชัดเจน และสะท้อนมุมมองของผู้ให้ข้อมูลอย่างแท้จริง ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้มีการบันทึกข้อมูลจากการสัมภาษณ์อย่างเป็นระบบ เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดหมวดหมู่ แยกประเด็น และตีความข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลโดยการให้ผู้ให้ข้อมูลยืนยันข้อมูล (Confirmation) และใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูล จากนั้นจึงสรุปผลเชิงอุปนัย (Inductive Analysis) เพื่อสังเคราะห์ข้อค้นพบและอธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษาอย่างเป็นระบบ

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาเต่า จังหวัดพังงา ใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วม 2) การสร้างภาคีเครือข่าย 3) การประชาสัมพันธ์ 4) การบริการชุมชน ผู้วิจัยขอเสนอผลการศึกษาปัจจัยความสำเร็จในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีโรงเรียนบ้านเขาเต่า จังหวัดพังงา จากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตารางที่ 1 ค่าความถี่และร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	7	43.75
หญิง	9	56.25
อายุ		
30-40 ปี	4	25
40 ปีขึ้นไป	12	75
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	1	6.25
รองผู้บริหารสถานศึกษา	1	6.25
ครูผู้สอน	3	18.75

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	8	50
ผู้ปกครอง	3	18.75

จากตารางที่ 19 พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 56.25 และเพศชาย ร้อยละ 43.75 โดยส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 75 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 30-40 ปี ร้อยละ 25 ในด้านตำแหน่ง พบว่าส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ร้อยละ 50 รองลงมาคือครูผู้สอนและผู้ปกครอง ร้อยละ 18.75 เท่ากัน และผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษา ร้อยละ 6.25 เท่ากัน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีความหลากหลายในบทบาทและประสบการณ์ ทำให้ข้อมูลที่ได้มีความครอบคลุม และสามารถอธิบายปัจจัยความสำเร็จในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนได้อย่างรอบด้านและน่าเชื่อถือ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จของการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาเต่า จังหวัดพังงา

ผลการวิเคราะห์พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วม การสร้างภาคีเครือข่าย การประชาสัมพันธ์ และการบริการชุมชน โดยในด้านการมีส่วนร่วม โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชน ผู้ปกครอง และภาคีเครือข่ายเข้ามามีบทบาทในทุกขั้นตอนของการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้เกิดความร่วมมือและการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ขณะที่ด้านการสร้างภาคีเครือข่าย โรงเรียนดำเนินงานในลักษณะความร่วมมือแบบหุ้นส่วนกับหน่วยงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ทำให้ได้รับการสนับสนุนทั้งทรัพยากรและองค์ความรู้ที่หลากหลาย ด้านการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนใช้ช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ ช่วยให้ข้อมูลข่าวสารเข้าถึงชุมชนอย่างทั่วถึง สร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่นร่วมกัน และด้านการบริการชุมชน โรงเรียนจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับบริบทของชุมชน ส่งผลให้เกิดความใกล้ชิด ความผูกพัน และความร่วมมือที่เข้มแข็ง ทั้งนี้ ปัจจัยทั้งหมดล้วนเชื่อมโยงและสนับสนุนซึ่งกันและกัน ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีความเข้มแข็งและสามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาเต่า จังหวัดพังงา

ผลการวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาเต่า จังหวัดพังงา จากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า อุปสรรคสำคัญ ได้แก่ ข้อจำกัดด้านเวลา ความพร้อมของผู้ปกครองและชุมชนงบประมาณที่จำกัด ความเข้าใจที่ไม่ตรงกันระหว่างหน่วยงาน การประสานงานที่มีข้อจำกัด และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของผู้ปกครองบางกลุ่ม อย่างไรก็ตาม โรงเรียนสามารถจัดการอุปสรรคดังกล่าวได้โดยใช้การสื่อสารที่ชัดเจนและหลากหลาย การเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม การปรับรูปแบบกิจกรรมให้ยืดหยุ่น การใช้กระบวนการ PLC เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกัน และการประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง ในด้านข้อเสนอแนะพบว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนความสัมพันธ์กับชุมชน ควรพัฒนาการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง เพิ่มกิจกรรมที่เชื่อมโยงโรงเรียนกับชุมชน ขยายเครือข่ายความร่วมมือใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนและพัฒนาโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ความสัมพันธ์เกิดความเข้มแข็งและยั่งยืนในระยะยาว

อภิปรายผล

1. ปัจจัยความสำเร็จในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาเต่า จังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า ความสำเร็จในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเกิดจาก 4 ปัจจัยหลัก ได้แก่ การมีส่วนร่วม การสร้างภาคีเครือข่าย การประชาสัมพันธ์ และการบริการชุมชน ซึ่งช่วยสร้างความเข้าใจ ความไว้วางใจ และความร่วมมืออย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีรัตน์ พัฒศรี (2567) จิระศักดิ์ แข็งแรง และกฤตภูมิ ชมภูวิเศษ (2567) หทัยกาญจน์ กำมิ่ง (2568) และลักษพงษ์ ปิงเมือง (2566) ที่ชี้ว่าการมีส่วนร่วม การสื่อสาร และการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องเป็นปัจจัยสำคัญของความสัมพันธ์โรงเรียนกับชุมชน

2. ผลการศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาเต่า จังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า อุปสรรคสำคัญ ได้แก่ ข้อจำกัดด้านเวลา ความพร้อมของผู้ปกครอง ความแตกต่างของนโยบาย และทรัพยากรของภาคีเครือข่าย การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ไม่ทั่วถึง และข้อจำกัดด้าน

งบประมาณ อย่างไรก็ตาม โรงเรียนได้ปรับตัวด้วยการใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมที่ยืดหยุ่น การสื่อสารอย่างต่อเนื่อง และการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ขณะเดียวกัน ข้อเสนอแนะสำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมบทบาทผู้บริหาร การขยายเครือข่ายความร่วมมือ การพัฒนาการประชาสัมพันธ์ให้หลากหลาย และการจัดกิจกรรมบริการชุมชนที่สอดคล้องกับ บริบท ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ให้เข้มแข็งและยั่งยืน ทั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณีรัตน์ พัทศรี (2567) ที่เน้นการมีส่วนร่วมและเครือข่ายความร่วมมือ จิระศักดิ์ แข็งแรง และกฤตภูมิ ชมภูวิเศษ (2567) ที่ชี้ถึงความสำคัญของการสื่อสารและการมีส่วนร่วม หทัยกาญจน์ กำมิ่ง (2568) ที่พบว่าการมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา และลักษ์พงษ์ ปิงเมือง (2566) ที่เน้นการสื่อสารและการดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ในการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยความสำเร็จในการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านเขาเต่า จังหวัดพังงา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำ ผลการวิจัยไปใช้ โดยเชื่อมโยงกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ของโรงเรียน บ้านเขาเต่า เพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรนำผลวิจัยไปพัฒนาระบบบริหารจัดการที่ส่งเสริม การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าประสงค์ของ โรงเรียน

1.2 ครูและบุคลากร ควรบูรณาการแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1.3 ชุมชนและภาคีเครือข่าย ควรมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษาและสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ร่วมกับโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.4 วงวิชาการและนักวิจัย ควรนำผลวิจัยไปใช้เป็นฐานองค์ความรู้ในการพัฒนารูปแบบหรือกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาในบริบทที่หลากหลาย

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่เหมาะสมกับ บริบท

2.2 ควรศึกษากลไกการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนอย่างต่อเนื่อง

2.3 ควรศึกษาผลลัพธ์ของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่มีต่อคุณภาพผู้เรียนและ ความสุขในการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- จิระศักดิ์ แข็งแรง และกฤตภูมิ ชมภูวิเศษ. (2567). แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย. วารสารมติเชษฐาราม วัดจอมมณี, 7(6), 1117-1130.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2560). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์และศิลปมหาวิทยาลัยศิลปากร, 10(2), 13-43.
- ลักษ์พงษ์ ปิงเมือง. (2566). การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน สหวิทยาเขตภูพานยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพะเยา. ใน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- มณีนรัตน์ พันธ์ศรี. (2567). กลยุทธ์การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนบ้านท่าลาดขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2561-2580. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- หทัยกาญจน์ กำมิง. (2568). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่ส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง. ใน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิตไม่ได้ตีพิมพ์. มหาวิทยาลัยพะเยา.